

families of 4 orders from *Pezizomycetes*, *Sordariomycetes*, *Dothideomycetes* and *Leotiomycetes* have been collected. There as a result, 3 species (*Ascobolus michaudii* Boud., *Coprotus ochraceus* (P. Crouan et H. Crouan) J. Moravec, *ZygospERMella striata* N. Lundq.) are the new for Ukraine.

Key words: coprophilous fungi, Ascomycetes, *Ascobolus*, *Coprotus*, *ZygospERMella*, Sula River, Ukraine

УДК 595.768.11

Т. О. Овчаренко, О. В. Говорун

ФАУНА ВУСАЧІВ (COLEOPTERA, CERAMBYCIDAЕ) СУМСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Стаття присвячена дослідженню видового різноманіття вусачів на території Сумського району.

Ключові слова: жуки-вусачі, *Cerambycidae*, фауна, Сумський район.

Вступ. Вусачі, або дроворуби (*Cerambycidae*) – одна з найбільших родин за числом описаних видів. Вони є одним з улюблених предметів колекціонування через свою різноманітність за формою тіла, забарвленням, наявністю шипів, горбів на передньоспинці і надкрилах.

Вивчення фауни вусачів України має давню історію. Загальна картина фауни України склалася завдяки працям Д.А. Зайцева, Н.Н. Плавильщикова, І.К. Загайкевича, А.Ф. Бартенєва [2, 3]. Найбільш вивченими виявилися фауни Карпат, Криму, Полтавської, Харківської та деяких центральних областей [1, 3, 7]. Також зустрічаються роботи, які містять фрагментарні дослідження фауни у Донецькій, Луганській, Чернігівській та Сумській областях. Проте чітких даних щодо фауни вусачів Сумської області поки що немає.

Детальне вивчення фауни вусачів Сумського району проводиться нами протягом 3-х років. Дана робота є спробою складання першого списку вусачів, які були зареєстровані за даний період.

Мета роботи: вивчення видового різноманіття вусачів на території Сумського району.

Матеріали та методи досліджень. Матеріалом для даної роботи слугували збори авторів за період з 2010 по 2013 рік, а також фондові матеріали кафедри зоології, анатомії та фізіології людини і тварин СумДПУ ім. А. С. Макаренка. Збори імаго проводилися такими методами: огляд дерев, струшування з дерев на полотно, косіння сачком. Визначення проведено за зовнішніми ознаками, за визначником комах Фауни СРСР [4, 5, 6].

Результати та їх обговорення. За даний період було виловлено 605 екземплярів вусачів, які віднесено до 43 видів.

Далі наводиться список вусачів, зареєстрованих у Сумському районі: *Acanthocinus aedilis* Linnaeus, 1758; *A. clavipes* Schrank, 1781; *Agapanthia cardui* Linnaeus, 1767; *A. dahli* Richter, 1821; *A. violacea* Fabricius, 1775; *Anastrangalia sanguinolenta* Linnaeus, 1761; *Anoplodera rufipes* Schaller, 1783; *A. sexguttata* Fabricius, 1775; *Anthoboscus figuratus* Scopoli, 1763; *Aromia moschata* Linnaeus, 1758; *Callidium violaceum* Linnaeus, 1758; *Callimoxys gracilis* Brullé, 1832; *Callimus femoratus* Germar, 1824; *Cerambyx scopoli* Fuesslins, 1775; *Criocephalus rusticus* Linnaeus, 1758; *Dinoptera collaris* Linnaeus, 1758; *Dorcadion aethiops* Scopoli, 1763; *D. holosericeum* Krynicki, 1832; *Lamia textor* Linnaeus, 1758; *Leiopus nebulosus* Linnaeus, 1758; *Leptura fulva* De Geer, 1775; *L. melanura* Linnaeus, 1758; *L. quadrifasciata* Linnaeus, 1758; *L. rubra* Linnaeus, 1758; *L. scutellata* Fabricius, 1781; *Mesosa curculionoides* Linnaeus, 1758; *Mesosa nebulosa* Fabricius, 1781; *Oxyilia duponcheli* Linnaeus, 1758; *Phymatodes testaceus* Linnaeus, 1758; *Phytoecia icterica* Schaller, 1783; *Pidonia lurida* Fabricius, 1792; *Plagionotus arcuatus* Linnaeus, 1758; *P. detritus* Linnaeus, 1758; *Prionus coriarius* Linnaeus, 1758; *Pseudovadonia livida* Fabricius, 1776; *Ropalopus clavipes* Fabricius, 1775; *Rhagium mordax* De Geer, 1775; *R. sycophanta* Schrank, 1781; *Saperda scalaris* Linnaeus, 1758; *Stenocorus meridianus* Linnaeus, 1758; *S. rufus* Linnaeus, 1767; *Strangalia attenuata* Linnaeus, 1758; *Vesperus luridus* Rossi, 1794.

Висновки. На сьогоднішній день з'ясовано, що фауна Сумського району налічує 43 види вусачів. Проте, є всі підстави вважати, що це неповний список для даного регіону. Це дозволяє говорити про необхідність продовження дослідження даної родини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бартенев А. Ф. Обзор видов жуков-усачей (Coleoptera, Cerambycidae) фауны Украины / А. Ф. Бартенев // Изв. Харьков. энтомолог. о-ва. – 2003 (2004). – Т. XI, вып. 1-2. – С. 24-43.
2. Лобанов А. Л. Систематический список усачей (Coleoptera, Cerambycidae) фауны СССР / А. Л. Лобанов, М. Л. Данилевский, С. В. Мурзин // Энтом. обозр., 1981. – С. 784-803.
3. Мартынов В. В. Эколого-фаунистический обзор жуков-усачей (Coleoptera, Cerambycidae) Юго-восточной Украины / В. В. Мартынов, Т. А. Писаренко // Изв. Харьков. энтомолог. о-ва. – 2003 (2004). – Т. XI, вып. 1-2. – С. 44-69.
4. Плавильщиков Н. Н. Жуки-дровосеки, ч. 1 / Н. Н. Плавильщиков // Фауна СССР, Насекомые жесткокрылые. – М. – Л.: Изд-во АН СССР, 1936. – 365 с.
5. Плавильщиков Н. Н. Жуки-дровосеки, ч. 2 / Н. Н. Плавильщиков // Фауна СССР, Насекомые жесткокрылые. – М. – Л.: Изд-во АН СССР, 1940. – 345 с.
6. Татарина А. Ф. Усачи, или Дровосеки (Coleoptera, Cerambycidae) / А. Ф. Татарина, Н. Б. Никитский, М. М. Долгин. – СПб: Наука, 2007. – 301 с.
7. Шешурак П. Н. Жуки-усачи (Coleoptera: Cerambycidae) Черниговской области (Украина) / П. Н. Шешурак, Л. В. Садов-

нича // Фальцфейнівські читання: Зб. наук. праць міжнар. наук. конф., Херсон, 25-27 квітня 2001 р. – Херсон, 2001. – С. 222-223.

РЕЗЮМЕ

Т.А. Овчаренко, А.В. Говорун. Фауна усачей (Coleoptera, Cerambycidae) Сумського району.

Исследование фауны были проведены на территории Сумского района. Материалом для исследования послужили сборы авторов и фондовые коллекции. Определено и представлено 43 вида усачей.

Ключевые слова: жуки-усачи, Cerambycidae, фауна, Сумской район.

SUMMARY

T.A. Ovcharenko, A.V. Govorun. Fauna of the long-horned beetles (Coleoptera, Cerambycidae) of Sumy region.

Research work was carried out on the territory of Sumy region. The authors' collecting of beetles and fund collections served as material for the research. 43 species of long-horned beetles are defined and presented.

Key words: long-horned beetles, Cerambycidae, fauna, Sumy region.

УДК 582.287 (477.87)

I. М. Рекіта

БАЗИДИОМАКРОМІЦЕТИ ЛІВОБЕРЕЖЖЯ р. ТЕРЕСВА В ТЯЧІВСЬКОМУ РАЙОНІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка

Наведена інформація про 178 видів базидіомакроміцетів із 88 родів, 36 родин, 8 порядків, 1 класу (Agaricomycetes) відділу Basidiomycota, виявлених протягом 2013 – 2014 рр., серед яких – Boletus reticulatus Schaeff, Hericium coralloides (Fr.) SF Gray і Russula turci Bres (R. punctata Krombh.) занесені до Червоної книги України, та рідкісні види – Agaricus moelleri Wasser, Limacella illinita (Fr.) Maire, Entoloma neglectum (Lasch.) Arnolds, Mycena rosella (Fr.) P. Kumm., Xerula pudens (Pers.) Fr. та ін.

Ключові слова: базидіомакроміцети, ліси, луки, Карпатські гори, долина р. Тересва, Тячівський район, Закарпатська область, Україна.

Вступ. Мікобіота є обов'язковим багатofункціональним компонентом біогеоценозів, бере участь у підтримці їх стабільності, має велике економічне значення для людини. Гриби відділу Basidiomycota є важливою складовою частиною гетеротрофного блоку наземних біоценозів. Величезний інтерес до пізнання різних аспектів біології та біосинтетичної активності вищих грибів відділу Basidiomycota, що спостерігається в останні роки, обумовлений, в першу чергу, розширенням сфери їх практичного використання.

Предметом дослідження стали базидіомакроміцети лівобережжя р. Тересва, що знаходиться у західній частині Тячівського району Закарпатської області. У геоморфологічному відношенні територія являє